

25 urtez euskal komunikazioaren elkargune eta ispilu

Duela mende laurden, helburu xume batekin hasi ziren egun euskal komunikazioaren erreferentziatzko sari direnok ematen: euskararen inguruko eragileen elkargune izatea.

| URKO APAOLAZA AVILA |

1989AN EUSKARAZKO EGUNKARI baten beharra gero eta nabarmenagoa zen, gero eta irmoagoa hori aurrera ateratzeko asmoa. Batetik, Eusko Jaurlaritzari eskatzen zitzaion subentzio lerroa zabal zezala halako proiektuak laguntzeko, eta bestetik, euskal prentsak behar zuen babes lortzeko kanpaina ugari egin ziren.

ARGIAK bete-betean parte hartu zuen *Euskaldunon Egunkariaren* sorreran. 70eko hamarkada amaieran gaztelerari lehentasuna ematen zioten hainbat egunkari sortu ziren, eta ondorioz euskal aldizkari dekanoa krisi sakonean sartu zen. Hala ere, taldetxo txiki baten bultzadaz aurrera atera zen ARGIA –*Zeruko Argia* izateari utzita–, eta hori bakarrik ez, euskarazko egunkari bat sortzeko indarrak eta azpiegiturak metatu zituen. 80ko hamarkadaren amaieran Antza inprimategia sortzea izan zen giltzarrietako bat, baita informatikaren arloan urratsak ematea ere.

Hala, 1989ra animoz gogo berri-tuta iritsi zen euskal kazetaritza, sektorearen bazterretik ateratzeko gai zela sinetsita. Testuinguru horretan eman ziren lehenengo Argia Sariak.

Argia Eguna eta Argia Sariak

Urte hartako azaroan, zenbait euskal aldizkaritako ordezkariak Donostian egindako agerraldian, ordura arte urtero egiten zen Argia Egunari “Euskal Prentsaren Eguna” leloa gehituko ziotela iragarri zuten. Egun hura aitzaki hartuta, euskal kazetaritzaren inguruan hitzaldiak, mahai inguruak eta sinadura bilketa antolatu zituzten, baita lehenengo Argia Euskal Prentsaren Sariak ere.

Argia Eguna 1982an sortu zen. Euskal Herriko txoko askotan jarritako mahaietan ARGIAren aleak eta

Goitik behera, ezker-eskuin: *Eguna* egunkarian jardundako Iñaki Eizmendi *Basarik* Argia Saria etxean jaso zuen 1989an. Julian Beloki –Iñaki Elorzaren izenean jaso zuen saria–, Martxelo Otamendi, Karlos Olabariaga eta Alberto Barandiaran 1992ko sariak eskuetan; mimoak 1991ko edizioan; Lutxi Zaldua ARGIAko harpidedunen izenean, 1960ko azala daraman sari berezia jasotzen 2001ean; Olatz Korta eta Mikel Garikoitz Errezola ekitaldia giroten 1999an.

beste hainbat produktu saltzen ziren egun horretan, aldarrikapen giroan; ahalik eta euskaltzale gehienengana hurbiltzea zen asmoa. Argia Sariak, berriz, euskal komunikazioaren eragileak elkartzeko egin ziren, modu zehatzagoan.

Ekitaldien antolaketan arreta osoa jartzearen, langileek erabaki zuten aurreko asteko zenbakirik ez ateratzea. Baina egoera politikoak dena nahasi zuen enegarren aldiz. 1989ko azaroaren 20an Josu Muguruza HBko parlamentaria eta kazetaria hil

Argia Saridunak

1989

Prensa idatzia: Martin Ugalde
Irratia: Luzien Etxezaharreta
Telebista: Mikel Olazabal
Aipamen berezia: Euskalerrria irratia
Merezimenduzkoa: Eguna
Sari postumoa: Josu Muguruza

1990

Prensa idatzia: Joxean Agirre
Irratia: Goizean behin
Telebista: Maddalen Iriarte
Merezimenduzkoa: Emile Larre

1991

Prensa idatzia: Bertsolari
Irratia: Antzoki iluna
Telebista: Bi eta bat
Merezimenduzkoa: Euskaldunon
Egunkaria; Xorroxin eta Euskalerrria irratia

1992

Prensa idatzia: Nafarkaria
Irratia: Iñaki Elortza
Telebista: Egonean giro
Merezimenduzkoa: Kili-kili

1993

Prensa idatzia: Antton Olariaga
Irratia: Laxaro Azkune
Telebista: Balinda
Merezimenduzkoa: Lagun Aro

1994

Prensa idatzia: Elhuyar
Irratia: Irulegi-Xiberoko botza
Telebista: Sustraira
Publizitatea: La Casa del Café
Merezimenduzkoa: Miren Jone
Azurtza, Antonio Iturria eta Agustín Ezeiza (ARGIAK 75 urte).
Oroigarri berezia: Euskaltzaindia eta Eusko Ikaskuntza (75 urte)

1995

Prensa idatzia: Ttipi Ttapa
Irratia: Pello Zabala
Telebista: Txiskola
Publizitatea: Koldo Izagirre
Merezimenduzkoa: Kontxu Odriozola

eta Jox Berasategi "Txapas"
(Goenkale); AEK

1996

Prensa idatzia: KZ
Irratia: Olatz Zugasti
Telebista: Arrasate Telebista
Publizitatea: Zinkunegi optika
Merezimenduzkoa: Berria
Ikur berezia: Martin Ugalde

1998*

Prensa idatzia: Luma
Irratia: Xabier Usabiaga
Telebista: Bertatik Bertara
Publizitatea: Erice Autoeskola
Merezimenduzkoa: IZ

1999

Prensa idatzia: Alberto Barandiaran
Irratia: Bizkaia Irratia
Telebista: Hitzetik Hortzera
Publizitatea: ETB
Sareko Argia: Kaixo.com
Merezimenduzkoa: Senideak

2000

Prensa idatzia: Aizu!
Irratia: Bilbo Hiria
Telebista: Jose Ramon Soroz
Publizitatea: Euskaltel
Sareko Argia: Eibartarrak
Merezimenduzkoa: Gara eta Zabalik

2001

Prensa idatzia: Hemaniko Kronika
Irratia: Metropoli Forala
Telebista: Bihar ere argituko dik, Felix!
Publizitatea: BFAko Turismo Saila
Sareko Argia: Irratia.com
Merezimenduzkoa: Aralar, Esan-Erran eta Beleixe irratia
Sari Berezia: Harpidedunak

2002

Prensa idatzia: Goienkaria
Irratia: Pantzo Hirigarai
Telebista: Angel Alkain
Publizitatea: BBK
Sareko Argia: Zientzia.net
Merezimenduzkoa: Bertsozale Elkarte

2003

Prensa idatzia: Nabarra
Irratia: Lauretan Babel
Telebista: Lau Haizetara
Publizitatea: Publis
Sareko Argia: Sustatu
Merezimenduzkoa: Herri Irratia

2004

Prensa idatzia: Berriako nazioarte saila
Irratia: Aritz Agirre
Telebista: Iban Garate
Sareko Argia: Susa
Merezimenduzkoa: Berria

2005

Prensa idatzia: Iñigo Aranbarri
Irratia: Mikel Bujanda
Telebista: Julian lantzi
Sareko Argia: Uztarria.com
Merezimenduzkoa: Gorringo taldea

2006

Prensa idatzia: Fermin Etxegoien
Irratia: Maite Artola
Telebista: Postdata
Publizitatea: Bertsozale Elkarte
Sareko Argia: Gaztesarea.net
Merezimenduzkoa: Hik Hasi

2007

Prensa idatzia: Felix Ibartutxi
Irratia: Jojo Bidart
Telebista: Wazemank
Publizitatea: Oarsaldeko Euskara Batzordea
Sareko Argia: IKTeroak
Merezimenduzkoa: Aizu!

2008

Prensa idatzia: Imanol Murua Uria
Irratia: Arratsaldekoa
Telebista: Mihiluze
Publizitatea: EJKo Kultura Saila
Internet: Euskarazko Wikipedia
Merezimenduzkoa: Emilio Lopez Adan "Beltza"

2009

Prensa idatzia: Patxi Huarte "Zaldi-Eroa"
Irratia: Joseba Barandiaran
Telebista: Gure Saltsan
Publizitatea: Usurbilgo Udala
Internet: Librezalet
Merezimenduzkoa: Mikel Atxaga

2010

Prensa idatzia: Itxaro Borda
Irratia: Agin Rezola
Telebista: Eriz Zapirain
Publizitatea: AEK
Internet: Grebaorokorra.info
Merezimenduzkoa: Txirri, Mirri eta Txiribiton

2011

Prensa idatzia: Gaztezulo
Irratia: Ekaitz Perfektua
Telebista: Orain
Publizitatea: Donostiako Udala
Internet: Ahotsak.com

2012

Prensa idatzia: Karlos Zurutuza
Irratia: Gure Bazterrak
Telebista: Kanaldude
Publizitatea: Klikmetroak
Internet: EITB Nahieran
Merezimenduzkoa: Txillardegia (senideek jaso zuten haren orde)

2013

Prensa idatzia: Edu Lartzaguren
Irratia: Portobello
Telebista: Kanaldude
Publizitatea: Herrira
Internet: Dantzan.com; Bertsoa.com
Merezimenduzkoa: Euskadi Irratia

2014

Prensa idatzia: Maite Asensio Lozano
Irratia: Eider Olazar Elduaien
Telebista: Tribuaren Berbak
Publizitatea: ErriGora
Internet: Topatu.info

*1997ko edizioa 1998ra igaro zen; azaroan beharrean urtarrean banatzen dira urte horretatik aurrera Argia Sariak.

zuten gerra zikinari loturiko atentatua. ARGIAK ale berezia kaleratu zuen, bere kolaboratzaile zenaren hilketa salatuz. Egun batzuk geroago, Lasarte-Oriako Txartel Txokon egin zen estrainezko sari banaketa; Mugaruzari sari postumoa eman zioten.

1990ean *Euskaldunon Egunkaria* sortu zelarik, ARGIAKO erredakzioa mehartuta geratu zen halabarrez. Astekariak, euskal prentsaren munduan bere burua berriz birkokatu

behar izan zuen, baita lortu ere, eta Argia Sariak dira horren erakusgarri.

Urtetik urtera sona handiagoa hartu zuten sariek. Elkarte gastronomikotik, Txitxardin Beltza jatetxera igaro zen ekitaldia eta musika emanaldiz hornitu. 1999an Sareko Argia saria banatzen hasi ziren; ez kasualitatez. Bi urte lehenago sortu zuen astekariak webgunea, *Ttipi-Ttaparen* bideari jarraiki eta erdarazko medio askoren aurretik.

Azken urteetan bideogintzak garrantzi handia hartu du ARGIAKO edukietan, baita sarietan ere. Ekitaldirako berez sorturiko bideoak eta streamingak egin dira, esaterako. Hain justu, artikulua hau ilustratzeko erabili ditugun argazkiekin eta beste askorekin, Argia Sarien ibilbidea laburbiltzen duen bideoa ikusgai dago gure webgunean. ■

